

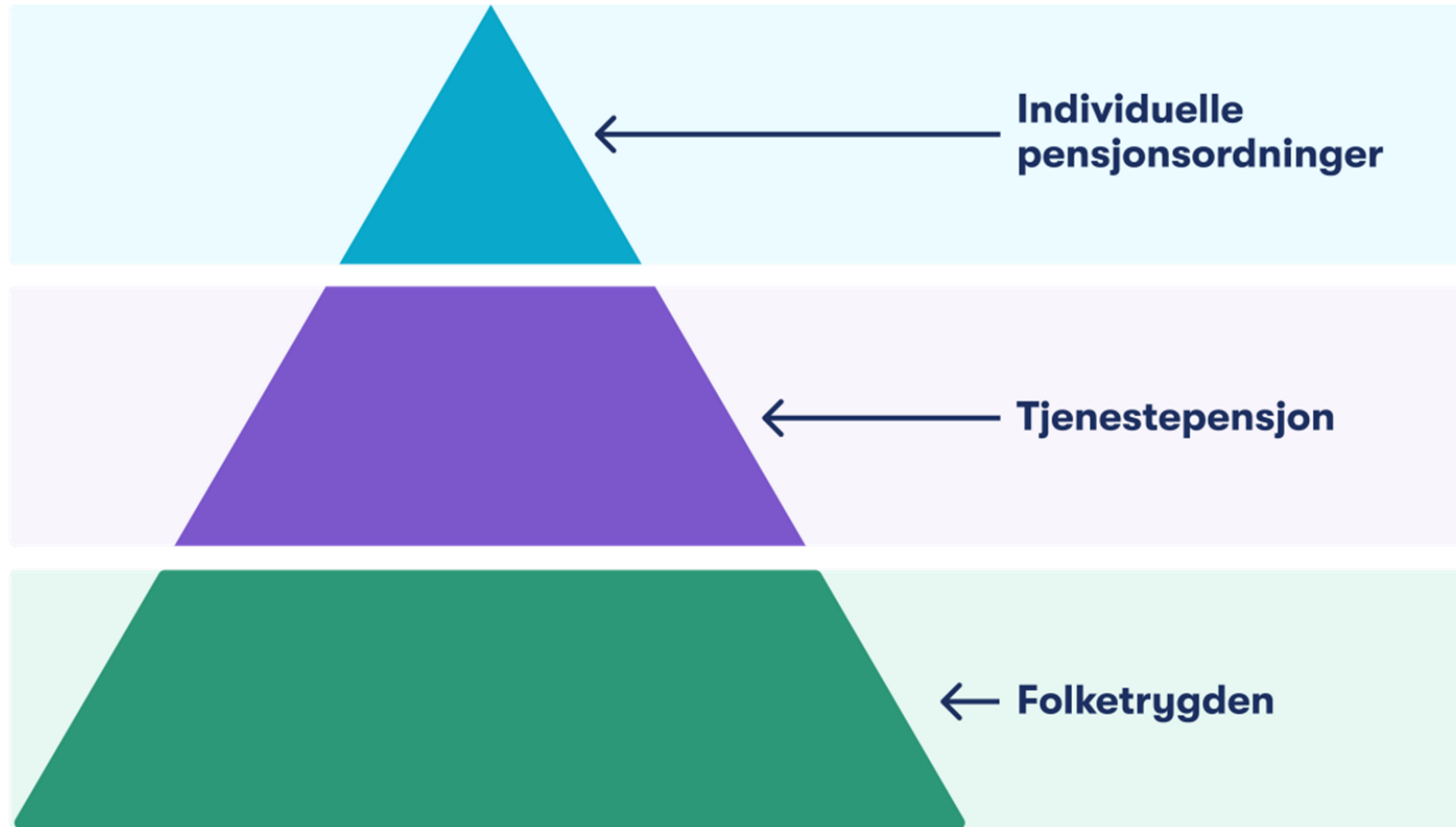
Offentlig tjenestepensjon

For de som er født i 1963 eller etter

FYK 0525 HTV/LLL - Digitalt

Alderspensjon — slik er den satt sammen

Kilde: norskpensjon.no

Folketrygden

- Folketrygden er den grunnleggende pensjonsordningen i Norge. Den omfatter alle som er bosatt i Norge eller er arbeidstakere.
Forvaltes av NAV
- Pensjonens størrelse er avhengig av inntekten som yrkesaktiv (standardsikring). Alle er likevel sikret pensjon av et visst minstenivå gjennom garantipensjonen.
- Du kan selv velge når du vil ta ut alderspensjon. Den laveste uttaksalderen er 62 år. Pensjonen kan tas ut som hel pensjon (100 prosent uttak), eller som 20, 40, 50, 60 eller 80 prosent av hel pensjon. Du kan endre graden på delutaket én gang per år.
- Pensjonen blir ikke påvirket av at du har inntekt ved siden av. For inntekten tjener du opp ny pensjon.

Tjenestepensjon - Livsvarig alderspensjon og AFP

- Jobb så mye du vil
  - Du kan ta ut alderspensjon og AFP samtidig som du jobber - uansett sektor, helt frem til du fyller 75 år
- Du får mer pensjon jo lengre du jobber
  - Du fortsetter å tjene opp til pensjon så lenge du jobber. Alle år i jobb teller. Det er ikke noe som heter «full opptjening» lenger.
- Pensjonen din har flere deler
  - Livslang AFP
  - Pensjon opptjent før 2020
  - Pensjon opptjent etter 2020 - Påslagspensjon

Slik får du høyere pensjon

Jobb lengst mulig: Når du fortsetter å jobbe får du pensjonsopptjening av inntekten din, helt fram til du fyller 75 år. I tillegg blir pensjonen regulert opp hvert år i sammenheng med trygdeoppgjøret.

Vent lengst mulig: For hvert år du venter med å ta ut pensjon etter at du fyller 62, øker pensjonen din. For mange vil pensjonsutbetalingen bli lav hvis de slutter å jobbe når de blir 62.

Pensjonen består av flere deler

Alderspensjon opptjent før 2020

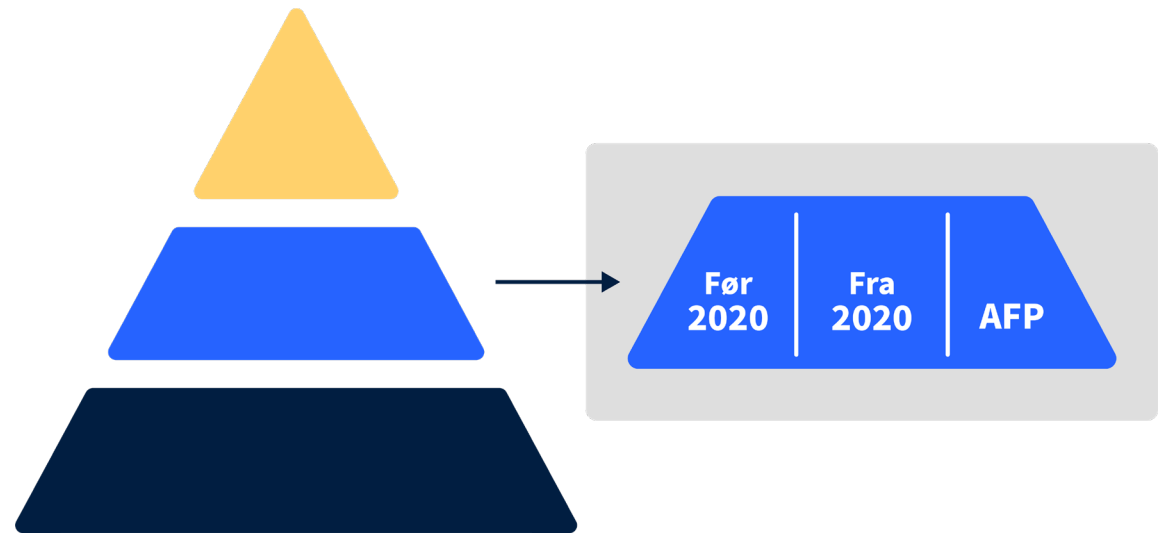
Kan tidligst tas ut fra fylte 62 år, og kun samtidig med alderspensjon fra folketrygden (NAV). Kan bare tas ut 100 prosent og kan deretter ikke pauses.

Alderspensjon opptjent fra 2020

Kan tidligst tas ut fra fylte 62 år, og kan tas ut som 20, 40, 50, 60, 80 eller 100 prosent. Du kan øke pensjonsgraden din én gang i året, eller pause den når du vil.

Livsvarig AFP

Kan tidligst tas ut fra fylte 62 år. Kan bare tas ut 100 prosent og kan ikke stoppes.

Kilde: spk.no

Livslang AFP

AFP-ordningen for deg som er født i 1963 eller etter, er annerledes enn for de som er eldre enn deg. Det som før var en tidligpensjon i perioden fra 62 til 67 år, er nå en del av den samlede alderspensjonen din. Utbetalingen av AFP varer livet ut og kalles derfor livsvarig AFP

MEN, det er vilkår ved når du fyller 62 år og når du skal ta ut pensjonen....
og gis ikke til de som har mottatt uføretrygd fra folketrygden etter fylte 62 år

Foto: Utdanningsforbundet

Dette må du oppfylle for å få AFP når du fyller 62 år (vilkår)

Jobb med AFP: Du må ha jobbet hos en arbeidsgiver med AFP i minst 7 av de siste 9 årene før du fyller 62.

Hovedjobb: Stillingen din med AFP må ha vært hovedjobben din i denne perioden, og vært på minst 20 prosent av fulltid.

Lønn: Lønnen fra AFP-jobben må ha vært høyere enn inntektene fra andre jobber i de samme 7 årene.

Andre inntekter: Du kan ikke ha mottatt inntekt uten arbeidsplikt utover 1,5 G de siste 3 årene før du fyller 62 år:

Slik inntekt kan være pensjon, sluttvederlag eller annen ytelse uten tilsvarende arbeidsplikt i arbeidsforholdet som overstiger 1,5 G i året. Uføretrygd fra folketrygden eller uførepensjon fra en tjenstepensjonsordning i denne perioden, er unntatt.

Dette må du oppfylle for å få AFP når du skal ta ut pensjon(vilkår)

Jobb med AFP: Du må ha jobbet hos en AFP-arbeidsgiver de siste 3 årene før du tar ut pensjon, og stillingen må være minst 20 prosent av fulltid.

Lønn: Lønnen din må være minst 1 G både i året du tar ut pensjon og året før.

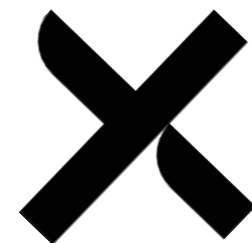
Andre pensjoner: Du kan ikke ha mottatt AFP fra andre AFP-ordninger, tidligpensjon eller betinget tjenestepensjon. Du kan heller ikke ha mottatt uføretrygd fra folketrygden etter fylte 62 år.

Hvis du ikke kvalifiserer til AFP...

Hvis du ikke kvalifiserer til AFP, verken i offentlig eller privat sektor, kan du ha rett på **betinget tjenstepensjon**. Denne pensjonen kan tas ut etter du har fylt 62 år. Fra 2020 tjener du opp til betinget tjenstepensjon ved at 3 % av lønnen din (opptil 7,1 G) settes i en pensjonsbeholdning. Her medregnes kun inntekt fra offentlig sektor. For deg som har kort opptjeningstid etter 2020, vil betinget tjenstepensjon derfor utgjøre en mindre del av den totale pensjonen. Ønsker du å jobbe ved siden av, kan du gjøre det uten at betinget tjenstepensjon blir redusert.

Utbetalingen varer livet ut.

Vilkår for betinget tjenestepensjon

- Du må ha fått avslag på AFP
- Du må ha vært ansatt i det offentlige etter 2020
- Hvis du ikke jobber i offentlig stilling når du vil ta ut betinget tjenestepensjon, må du tidligere ha vært ansatt i offentlig stilling i minst ett år til sammen.
- Du må ha fylt 62 år

Selv om du ikke oppfyller AFP-vilkårne på et gitt tidspunkt, kan det hende du oppfyller vilkårene senere, for eksempel fordi du jobber i stillingen lenger. Derfor er det viktig at du sjekker dine AFP-vilkår og hva som gjelder for deg før du søker om betinget tjenestepensjon.

Nyttige lenker

Pensjonssidene til Utdanningsforbundet-

www.utdanningsforbundet.no/lonn-og-arbeidsvilkar/pensjon/

Folketrygden - www.nav.no/alderspension

KLP - www.klp.no

Statens pensjonskasse — www.spk.no

Drammen kommunale pensjonskasse - www.dkp.no

Pensjonskassen for fylkene - www.pensjonskassenforfylkene.no

Oppfordre medlemmene til å kontakte/sjekke ut info i sin(e) pensjonskasse(r) samt benytte de forskjellige kalkulatorene

